

فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری و مامایی حضرت
فاطمه (س)

تعداد واحد : ۴ واحد	نام درس : پرستاری بزرگسالان و سالمندان ۳
مدت زمان ارائه درس : نیمسال دوم	مقطع : کارشناسی پرستاری
پیش نیاز : دروس آناتومی و فیزیولوژی ، اصول و فنون پرستاری ، مفاهیم ، پرستاری بزرگسالان و سالمندان ۱ و ۲	
بازنگری ۱۴۰۰	تدوین کننده : فرشته دهقان راد

❖ اهداف کلی

دانشجو باید بتواند:

- ۱) آناتومی و فیزیولوژی سیستم مغز و اعصاب را توضیح دهد.
- ۲) آزمایشات تشخیصی سیستم مغز و اعصاب (آزمایشات رادیولوژی ، پانکسیون لومبار ، الکترو انسفالوگرافی ، ام . آر . آی و ...) و مراقبتهای پرستاری قبل و بعد از انجام آزمایشات فوق را بیان نماید.
- ۳) علل افزایش ICP را شرح داده ، اصول درمانی و مراقبتی در بیماران با افزایش ICP را بیان نماید.
- ۴) مراقبت از بیماران بیهوش بر اساس فرآیند پرستاری را توضیح دهد.
- ۵) صدمات وارده به سر و مغز (شکستگی جمجمه ، هماتوم ، کوفتگی ، تکان مغزی) و نحوه مراقبت از بیمار براساس فرآیند پرستاری را شرح دهد.
- ۶) تومورهای مغزی را نام برده و پاتوفیزیولوژی ، علائم ، درمان و مراقبتهای مربوطه را بیان نماید و اعمال جراحی مغز و مراقبتهای قبل و بعد از این اعمال را شرح دهد.
- ۷) بیماریهای گلین باره ، میاستنیا گراو ، ماللتیپل اسکلروز ، پارکینسون و آلزایمر را تعریف نموده و در رابطه با پاتوفیزیولوژی ، علل ، علائم ، درمان ، و مراقبت از مبتلایان به این بیماری توضیح دهد.
- ۸) انواع تشنج ها و انواع سردرد را لیست نموده و در خصوص هر کدام علل ، پاتوفیزیولوژی ، علائم ، درمان ها و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.
- ۹) انواع صدمات نخاعی و بیرون زدگی دیسک بین مهره ای را توضیح داده و نحوه درمان و مراقبت های مربوطه را ذکر نماید.
- ۱۰) بیماریهای عروق مغزی (سکته مغزی، آنوریسم ، مالفورماسیون وریدی - شریانی)، را شرح داده ، نحوه آموزش و مراقبت پرستاری از بیماران فوق را توضیح دهد.
- ۱۱) بیماریهای عفونی مغز (مننژیت، انسفالیت، آبسه مغزی)، نحوه درمان و مراقبت پرستاری از بیماران فوق را بیان نماید.
- ۱۲) آناتومی و فیزیولوژی پوست را توضیح دهد و روشهای بررسی بیماران پوستی را بیان نماید.
- ۱۳) بیماریهای عفونی پوست را نام برده و علل ، پاتوفیزیولوژی ، علائم ، درمانها و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.
- ۱۴) بیماریهای التهابی و خود ایمنی پوست را نام برده و علل ، پاتوفیزیولوژی ، علائم ، درمانها و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.
- ۱۵) انواع درماتیت و تومورهای پوست را بر اساس علل ، پاتوفیزیولوژی ، علائم درمانها و مراقبتهای مربوطه تشریح نماید.
- ۱۶) انواع سوختگی ها ، و روشهای بررسی بیمار دچار سوختگی را شرح دهد.

- ۱۷) مراحل مختلف درمان بیمار سوخته و نحوه درمان و مراقبتهای پرستاری از بیمار دچار سوختگی را شرح دهد.
- ۱۸) آناتومی و فیزیولوژی خون را شرح دهد و روشهای بررسی بیمار مبتلا به اختلالات خونی را بیان نماید.
- ۱۹) انواع کمخونی ها را توضیح داده و روشهای درمانی و مراقبتی را ذکر نماید.
- ۲۰) لوسمی لنفوسیتیک و میلوژنیک حاد و مزمن، و اصول درمانی و مراقبتی در لوسمی را شرح دهد.
- ۲۱) بیماریهای غددلنی (هوجکین, Non Hodgkins) میلوم مولتیپل, منونوکلئوزیس عفونی) را توضیح داده و روشهای درمانی و نحوه مراقبت از بیماران فوق براساس فرآیند پرستاری را ذکر نماید.
- ۲۲) اختلالات پلاکتی (ترومبوسیتوپنی اولیه و ثانویه) و اختلالات انعقادی را تعریف نموده علائم و اقدامات درمانی و مراقبتی را توضیح دهد.
- ۲۳) روشهای مختلف اهداء خون فرآیندهای تهیه و نگهداری خون، انواع فرآورده های خونی و موارد استفاده از آنها را توضیح دهد.
- ۲۴) مراقبتهای پرستاری مربوط به استفاده از فرآورده های خونی را شرح داده و عوارض تزریق فرآورده های خونی را شرح دهد.
- ۲۵) ساختمان و عملکرد سیستم شنوایی را توضیح دهد و روشهای بررسی بیمار مبتلا به اختلالات شنوایی را شرح دهد.
- ۲۶) اختلالات رایج در سیستم شنوایی را با توجه به علل، علائم، روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.
- ۲۷) اختلالات التهابی لوزه‌ها، بیماری‌های حنجره را با توجه به علل علائم، درمان و جراحی‌ها و مراقبت‌های مربوطه توضیح دهد.
- ۲۸) اختلالات رایج حلق و بینی و حنجره را با توجه به علل، علائم، روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.
- ۲۹) ساختمان و عملکرد قسمتهای مختلف سیستم بینایی را توضیح دهد و روشهای بررسی در اختلالات بینایی را شرح دهد.
- ۳۰) بیماریهای کاتاراکت و گلوکوم را با توجه به علل، علائم، روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.
- ۳۱) اختلالات مربوط به شبکیه و قرنیه را با توجه به علل، علائم، روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.
- ۳۲) عفونتهای چشمی، تومورهای چشم، اختلالات پلک و غدد اشکی و ملتحمه، اختلالات انکساری را توضیح دهد.
- ۳۳) داروهای مورد استفاده در اختلالات چشمی را با توجه به موارد مصرف، عوارض و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.

۱- **هدف کلی:** آناتومی و فیزیولوژی سیستم مغز و اعصاب را توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی

- تقسیمات مختلف دستگاه عصبی را شرح دهد
- بافتهای تشکیل دهنده دستگاه عصبی و عملکرد آنها را شرح دهد.
- ساختمانهای مختلف حمایت کننده بافت مغزی را بیان نماید .
- پتانسیل عمل سلولهای دستگاه عصبی را شرح دهد
- عملکرد لوبهای مختلف مغزی را توضیح دهد.
- عملکرد منچه را شرح دهد.
- عملکرد ساقه مغز را شرح دهد.
- راههای حرکتی و حسی دستگاه عصبی را بیان نماید
- عملکرد اعصاب مغزی را بیان نمائید
- ساختمان و عملکرد طناب نخاعی را شرح دهد.

۲- **هدف کلی:** آزمایشات تشخیصی سیستم مغز و اعصاب (آزمایشات رادیولوژی، پانکسیون لومبار، الکتروانسفالوگرافی، ام. آر. آی و ...) و مراقبتهای پرستاری قبل و بعد از انجام آزمایشات فوق را بیان نماید.

❖ اهداف اختصاصی

- ضرورت و کاربرد آزمایشات تشخیصی خونی و مایع مغزی نخاعی را شرح دهد.
- مراقبت های قبل وبعد از پونکسیون لومبار و عوارض آن را توضیح دهد

- آزمایشات تشخیصی الکتروانسفالوگرام، الکترومیوگرام و بیوپسی عضله را بیان و مراقبت‌های قبل و بعد و کاربرد آنها را شرح دهد.
- ضرورت، نحوه انجام و روشهای تشخیصی آنژیوگرافی مغز، ام.آر.آی، سی. تی. اسکن با ماده رنگی را بیان نماید
- مراقبت‌های قبل و بعد از آزمایشات آنژیوگرافی مغز، ام.آر.آی، سی. تی. اسکن با ماده رنگی را شرح دهد.

۳- **هدف کلی:** علل افزایش ICP را شرح داده، اصول درمانی و مراقبتی در بیماران با افزایش ICP را بیان نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- گردش خون مغزی و نحوه تولید و گردش مایع مغزی نخاعی را شرح دهد.
- فشار داخل جمجمه و مقادیر طبیعی آن را بیان نماید.
- عوامل خطر و پاتوفیزیولوژی افزایش ICP را شرح دهد.
- علائم بالینی افزایش ICP را شرح دهد.
- روشهای مانیتور ICP و امواج آن را بیان نماید.
- عوارض فشار داخل جمجمه را توضیح دهد.
- درمان و مراقبت پرستاری در افزایش ICP شرح دهد.

۴- **هدف کلی:** مراقبت از بیماران بیهوش بر اساس فرآیند پرستاری را توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- مفهوم هوشیاری را توضیح دهد.
- علل مختلف کاهش سطح هوشیاری را شرح دهد.
- انواع موقعیتهای منتج به تغییر سطح هوشیاری را ذکر کند.
- روشهای بررسی بیمار دچار کاهش سطح هوشیاری را ذکر کند.
- اهداف درمانی در بیماران دچار کاهش سطح هوشیاری را بیان کند.
- مراقبت از بیماران دچار کاهش سطح هوشیاری را بر اساس فرآیند پرستاری توضیح دهد.

۵- **هدف کلی:** صدمات وارده به سر و مغز (شکستگی جمجمه، هماتوم، کوفتگی، تکان مغزی) و نحوه مراقبت از بیمار براساس فرآیند پرستاری را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- ابعاد مختلف و ضرورت پیشگیری از صدمات مغزی را شرح دهد.
- عوامل خطر و انواع صدمات مغزی را بیان نماید.
- علائم بالینی، معاینه و روشهای تشخیصی صدمات مغزی را شرح دهد.
- اقدامات درمانی پیش بیمارستانی و بیمارستانی را بیان نماید.
- عوارض ناشی از صدمات مغزی را توضیح دهد.
- مراقبتهای پرستاری از بیماران با صدمات مغزی را شرح دهد.

۶- **هدف کلی:** تومورهای مغزی را نام برده و پاتوفیزیولوژی، علائم، درمان و مراقبتهای مربوطه را بیان نماید و اعمال جراحی مغز و مراقبتهای قبل و بعد از این اعمال را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- تومورهای مغزی شایع را نام ببرد.

- علائم و نشانه های انواع تومورهای شایع مغزی را شرح دهد
- روشهای تشخیصی تومورهای مغزی را نام ببرد .
- روشهای درمانی تومورهای مغزی را شرح دهد .
- انواع اعمال جراحی مغز را نام برد .
- مراقبتهای پرستاری قبل و بعد از اعمال جراحی مغز را شرح دهد.

۷- هدف کلی: بیماریهای گلین باره، میاستنیا گراو ، ماللتیپل اسکروز ، پارکینسون و آلزایمر را تعریف نموده و در رابطه با پاتوفیزیولوژی ، علل ، علائم ، درمان ، و مراقبت از مبتلایان به این بیماری توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- بیماری پارکینسون ، علل ، علائم درمان و مراقبت از بیماران مبتلا را توضیح دهد.
- بیماری میاستنی گراویس و علل ، علائم ، مراقبت و درمان از بیماران فوق را شرح دهد.
- بیماری آلزایمر ، مراحل بیماری ، فرآیند مراقبتی از بیماران فوق را شرح دهد.
- بیماری گلین باره ، انواع آن ، اصول مراقبتی و درمانی از بیماران فوق را شرح دهد.
- بیماری ماللتیپل اسکروز، انواع، علل، علائم درمان و مراقبت از بیماران مبتلا را شرح دهد.

۸- هدف کلی: انواع تشنجها و انواع سردرد را لیست نموده و در خصوص هر کدام علل، پاتوفیزیولوژی، علائم، درمانها و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- انواع سردرد (میگرن ، Cluster Headache , Tension Headache) و اقدامات درمانی و پرستاری مربوطه را توضیح دهد.
- مشخصات انواع سرع (گراندمال ، پتی مال ، سرع نوزادان) را توضیح دهد.
- تشنج موضعی و انواع آن را شرح دهد.
- علل بروز تشنج را بیان و توضیح دهد.
- مراقبتی و درمانی از بیماران مبتلا به تشنج را توضیح دهد.

۹- هدف کلی: انواع صدمات نخاعی و بیرون زدگی دیسک بین مهره ای را توضیح داده و نحوه درمان و مراقبت های مربوطه را ذکر نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- انواع صدمات ناقص نخاعی بعد از ضربه را توضیح دهد.
- مشخصات قطع کامل نخاع را ذکر نماید.
- چگونگی تعیین سطح ضایعه براساس علائم کلینیکی را شرح دهد.
- مشخصات شوک نخاعی ، نحوه درمان ، مراقبت از بیماران فوق را توضیح دهد.
- اختلال اتونومیکی ، اسپاسم ، ناتوانی های نورولوژیکی دائمی ، نحوه مراقبت و درمان بیماران فوق را شرح دهد.
- - نحوه انجام مراقبت از بیماران مبتلا به صدمات نخاعی براساس فرآیند پرستاری را توضیح دهد.
- بیرون زدگی دیسک بین مهره ای (گردن و کمر) علائم ، تشخیص ، و درمان آن را شرح دهد.
- انواع تومورهای نخاعی علائم ، تشخیص ، و درمان آن را شرح دهد.

۱۰- **هدف کلی:** بیماریهای عروق مغزی (سکته مغزی، آنوریسم، مالفورماسیون وریدی - شریانی)، را شرح داده، نحوه آموزش و مراقبت پرستاری از بیماران فوق را توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- انواع سکته های مغزی را لیست نماید.
- علل بروز سکته های مغزی را بیان نماید.
- علائم بالینی بیماران مبتلا به سکته های مغزی را بر اساس علت بروز آنها مقایسه نماید.
- روشهای بررسی بیمار مبتلا به سکته های مغزی را ذکر کند.
- درمانهای سکته های مغزی را شرح دهد.
- مراقبت از بیمار مبتلا به سکته های مغزی را بر اساس فرآیند پرستاری ذکر کند.
- آموزشهای لازم در مورد بیماران سکته مغزی را بیان نماید.
- آنوریسمهای مغزی را شرح دهد.
- مالفورماسیون شریانی وریدی را شرح دهد.
- روشهای تشخیصی، درمان و مراقبتهای پرستاری از بیماران مبتلا به آنوریسم و مالفورماسیون شریانی را بیان نماید.

۱۱- **هدف کلی:** بیماریهای عفونی مغز (مننژیت، انسفالیت، آبسه مغزی)، نحوه درمان و مراقبت پرستاری از بیماران فوق را بیان نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- انواع مننژیت، علائم، نحوه تشخیص آن را شرح دهد.
- اصول مراقبتی و درمانی در مبتلایان به مننژیت را بیان نماید.
- انسفالیت آندمیک و اپیدمیک، علل، علائم و نحوه مراقبت و پیشگیری از آن را توضیح دهد.
- آبسه مغزی و علل ایجاد آن، و اقدامات درمانی و مراقبتی در بیماران فوق را شرح دهد.

۱۲- **هدف کلی:** آناتومی و فیزیولوژی پوست را توضیح دهد و روشهای بررسی بیماران پوستی را بیان نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- آناتومی پوست را شرح دهد.
- فیزیولوژی و عملکردهای پوست را بیان کند.
- نکات قابل بررسی در تاریخچهی سلامتی پوست را بیان کند.
- معاینات فیزیکی پوست را شرح دهد.
- خصوصیات ضایعات پوستی را توضیح دهد.
- تستهای تشخیصی پوست، کاربردهای مربوطه، آمادگی و مراقبتهای قبل و بعد را شرح دهد.

۱۳- **هدف کلی:** بیماریهای عفونی پوست را نام برده و علل، پاتوفیزیولوژی، علائم، درمانها و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- انواع عفونت های پوستی و میکروارگانیسم های مربوطه را نام برد.
- عفونت های باکتریایی پوست (زرد زخم، کاربونکل، فرونکل و فولیکولیت)، علائم، عوارض، درمان و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.

- عفونت‌های ویروسی پوست (زونا، تب خال) علایم، عوارض، درمان و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.
- عفونت‌های قارچی پوست (انواع درماتوفیت [تینیا]) علایم، عوارض، درمان و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.
- عفونت‌های انگلی پوست (گال و پدیکلوزیس) علایم، عوارض، درمان و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.

۱۴- **هدف کلی:** بیماری‌های التهابی و خود ایمنی پوست را نام برده و علل، پاتوفیزیولوژی، علائم، درمانها و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- آکنه را تعریف کرده و عوامل مستعدکننده را نام ببرد.
- انواع آکنه را نام برده و سیرپاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد.
- علایم، پیشگیری، درمانهای بهداشتی، تغذیه‌ای، دارویی و جراحی را شرح دهد.
- مراقبت‌ها و آموزش به بیمار را شرح دهد.
- بیماری پسوریازیس، علایم، بررسی و یافته‌های تشخیصی، درمان‌های موضعی و سیستمیک و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.
- بیماری پمفیگوس، علایم، عوارض و مداخلات درمانی و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.
- لوپوس پوستی، علایم، عوارض و مداخلات درمانی و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.

۱۵- **هدف کلی:** انواع درماتیت و تومورهای پوست را بر اساس علل، پاتوفیزیولوژی، علائم درمانها و مراقبت‌های مربوطه تشریح نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- درماتیت را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرد.
- پاتوفیزیولوژی، علایم، فاکتورهای مستعدکننده، مداخلات درمانی و مراقبت‌های مرتبط با درماتیت تماسی را شرح دهد.
- درماتیت استازیس، اکسفولیاتیو، سبوریک و اتوپیک، علایم و درمانهای مربوطه را بیان کند.
- بیماری ارتیما مولتی فرم، انواع، علایم، عوارض، درمان و مراقبت‌های مربوطه را شرح دهد.
- تومورهای خوش خیم پوستی (wart)، علایم، عوامل مستعدکننده و درمان‌ها را شرح دهد.
- انواع تومورهای بدخیم پوستی را نام ببرد.
- عوامل مستعدکننده، علایم، درمان و مراقبت‌های پرستاری در SCC, BCC و ملانوم بدخیم پوستی را شرح دهد.

۱۶- **هدف کلی:** انواع سوختگی و روشهای بررسی بیمار دچار سوختگی، مراقبت‌های اولیه در سوختگی‌ها، مراقبت در مرحله اورژانس

بعد از سوختگی را بیان نماید

❖ اهداف اختصاصی:

- علل سوختگی را شرح دهد.
- انواع سوختگی را بر اساس عامل بوجود آورنده توضیح دهد.
- پاتوفیزیولوژی سوختگی‌ها را شرح دهد.
- روشهای مختلف بررسی بیمار سوخته را شرح دهد.
- اقدامات اولیه مراقبتی در بیماران دچار سوختگی را توضیح دهید.
- میزان مایعات دریافتی بیماران سوخته را براساس شدت سوختگی، وزن، سن تعیین نماید.
- تشخیص‌های پرستاری و اقدامات درمانی مراقبتی در مرحله اورژانس سوختگی را بیان نماید.

۱۷- **هدف کلی :** درمان و مراقبتهای پرستاری از بیمار دچار سوختگی را در مراحل حاد و نوتوانی شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- اصول درمانی بیمار دچار سوختگی در مرحله حاد را توضیح دهد.
- روشهای مختلف مراقبت از زخم در بیمار مبتلا به سوختگی را شرح دهد.
- داروهای مورد استفاده در مراقبت از زخم سوخته را شرح دهد.
- روشهای مختلف دبریدمان زخم سوخته را ذکر کند.
- اعمال جراحی مورد استفاده در بیمار سوخته را بر اساس ضرورت انجام آنها ذکر کند.
- مراقبتهای قبل و بعد از اعمال جراحی در بیمار سوخته را شرح دهد.
- اصول درمانی و مراقبتی در بیمار در مرحله نوتوانی را ذکر کند.
- اهمیت آموزش ، مشاوره و مراقبت روانی را در بیمار دچار سوختگی بیان کند.
- عوارض سوختگی را لیست نماید.

۱۸- **هدف کلی :** آناتومی و فیزیولوژی خون را شرح دهد و روشهای بررسی بیمار مبتلا به اختلالات خونی را بیان نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- چهار جزء اصلی سیستم خون را نام ببرد.
- عملکرد فیزیولوژیک خون و اجزاء آن را بیان کند.
- آزمایش تشخیصی CBC و اندکس های RBC را تفسیر نماید.
- اسپیراسیون مغز استخوان و سایر تست های خونی را توضیح دهد.

۱۹- **هدف کلی :** انواع کمخونی ها را توضیح داده و روشهای درمانی و مراقبتی را ذکر نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- کم خونی را تعریف نماید.
- کم خونی ها را تقسیم بندی نماید.
- علائم ، تشخیص و درمان کم خونیها را توضیح دهد (آپلاستیک، مگالوبلاستیک، همولیتیک، اسفروسیتوز، G6PD)
- پلی سیتی (تشخیص ، علائم و درمان) را شرح دهد
- تدابیر پرستاری در مراقبت از کم خونیها را ذکر کند.

۲۰- **هدف کلی :** اختلالات و بدخیمی های گلوبولهای سفید درمان ها و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- علل ، علائم و درمان لوکوپنه را بیان کند.
- نحوه تعیین AGC را شرح دهد.
- انواع بدخیمی های خون را با توجه به علل علائم و درمان توضیح دهد.
- روشهای مختلف درمانی ، شیمی درمانی و عوارض مربوطه را شرح دهد.
- تدابیر مراقبتی در بیماران مبتلا به سرطان خون را توضیح دهد.
- پیوند مغز استخوان را توضیح دهد.

۲۱- **هدف کلی :** بیماریهای غدذلفی (هوجکین , Non Hodgkins) میلوم مولتیپل , منونوکلئوزیس عفونی)را توضیح داده و روشهای درمانی و نحوه مراقبت از بیماران فوق براساس فرآیند پرستاری را ذکر نماید.

❖ اهداف اختصاصی:

- لنفوم هوجکین و غیر هوجکین را با ذکر علل علائم و درمان توضیح دهد.
- کرتقبن ختی پرستاری از بیماران مبتلا به لنفوم را شرح دهد.
- منونوکلئوز عفونی را از نظر تشخیص ،علت ،علائم ،درمان و مراقبتهای پرستاری و پیشگیری از عوارض شرح دهد.
- مالتیپل میلوما از نظر تشخیص ،علت ،علائم ،درمان و مراقبتهای پرستاری و پیشگیری از عوارض شرح دهد.

۲۲- **هدف کلی :** اختلالات پلاکتی (ترومبوسیتوپنی اولیه و ثانویه)و اختلالات انعقادی را تعریف نموده علائم و اقدامات درمانی و مراقبتی را توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- سیستم انعقاد داخلی و خارجی را توضیح دهد.
- تستهای انعقادی را تفسیر کند.
- بیماری ITP (حاد و مزمن)را با ذکر علائم ،تشخیص ، علت ،درمان و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- بیماری DIC را از نظر تشخیص ،علت و درمان و مراقبتهای پرستاری مربوطه توضیح دهد.
- هیپوپروترومبینمی و علائم و عوارض و درمان مربوطه را شرح دهد.

۲۳- **هدف کلی :** روشهای مختلف اهداء خون فرآیندهای تهیه و نگهداری خون ،انواع فرآورده های خونی و موارد استفاده از آنها و مراقبتهای پرستاری مربوط به استفاده از فرآورده های خونی را شرح داده و عوارض تزریق فرآورده های خونی را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- شرایط فرد دهنده خون را بیان نماید.
- روشهای مختلف اهداء خون را مقایسه نماید.
- مراقبتهای حین و بعد از اهداء خون را ذکر کند.
- انواع فرآورده های خونی و موارد استفاده از آنها را شرح دهد.
- شرایط نگهداری فرآورده های خونی را ذکر نماید.
- ضرورتهای استفاده از انواع فرآورده های خونی را مقایسه نماید.
- عوارض انتقال خون را شرح دهد.
- علل بروز عوارض انتقال خون ، و علائم انواع این عوارض را با هم مقایسه نماید.
- شیوه های مدیریت عوارض انتقال خون را شرح دهد.
- توجهات پرستاری در خصوص تزریق فرآورده صحیح به بیمار را شرح دهد.
- مراقبتهای قبل ، حین و بعد از تزریق فرآورده های خونی را بیان نماید.

۲۴- **هدف کلی :** ساختمان و عملکرد سیستم شنوایی را توضیح دهد و روشهای بررسی بیمار مبتلا به اختلالات شنوایی را شرح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- آناتومی و فیزیولوژی قسمت های مختلف گوش را توضیح دهد.
- آزمایشات تشخیصی مختلف مورد استفاده در بیماری های گوش را بیان کند.

▪ اقدامات پرستاری که در صورت نیاز برای برخی آزمایشات تشخیصی انجام می شود را شرح دهد.

۲۵- **هدف کلی :** اختلالات رایج در سیستم شنوایی را با توجه به علل ، علائم ، روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- دلایل، علایم، آزمایشات تشخیصی، روشهای درمانی و اقدامات پرستاری بیماریهای گوش خارجی را توضیح دهد.
- دلایل، علایم، آزمایشات تشخیصی، روشهای درمانی و اقدامات پرستاری بیماریهای گوش میانی را بیان نماید.
- دلایل، علایم، آزمایشات تشخیصی، روشهای درمانی و اقدامات پرستاری بیماریهای گوش داخلی را شرح دهد.
- نحوه پیشگیری و روشهای درمانی انواع ناشنوایی را بیان کند.

۲۶- **هدف کلی :** ساختمان و عملکرد قسمتهای مختلف سیستم بینایی را توضیح دهد و روشهای بررسی در اختلالات بینایی را شرح

دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- دانشجو قسمت‌های مختلف مربوط به سیستم بینایی را نام ببرد.
- ساختمان‌های داخلی چشم از قبیل ملتحمه، قرنیه، صلبیه، سیستم یووایل و شبکیه را توضیح دهد.
- فیزیولوژی سیستم بینایی را بطور مختصر بیان کند.
- روش‌های تشخیصی در بررسی اختلالات چشم از قبیل بررسی دید مرکزی، افتالموسکوپی، تونومتری، فوندوسکوپی، MRI ، اولتراسونوگرافی، الکترورتینوگرافی و فلئورسین، آنژیوگرافی را شرح دهد.

۲۷- **هدف کلی :** بیماریهای کاتاراکت و گلوکوم را با توجه به علل ،علائم ،روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- مشخصات بیماری گلوکوم و انواع آن را شرح دهد.
- اتیولوژی و عوامل خطر بیماری گلوکوم، تظاهرات بالینی، تدابیر طبی و جراحی و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را توضیح دهد
- کاتاراکت را تعریف کند
- اتیولوژی و عوامل خطر کاتاراکت را شرح دهد.
- تدابیر درمانی کاتاراکت و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را شرح دهد.

۲۸- **هدف کلی :** اختلالات مربوط به شبکیه و قرنیه را با توجه به علل ،علائم ،روشهای درمانی و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- انواع جداشدگی شبکیه و پاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد.
- اتیولوژی و عوامل خطر، تظاهرات بالینی و تدابیر جراحی و مراقبت‌های مربوط به آن را توضیح دهد.
- رتینوپاتی دیابت، پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت‌های مربوط به آن را توضیح دهد.
- بیماری رتینیت پیگمانتوزا را شرح دهد.
- دژنراسیون ماکولا وابسته به سن را با ذکر انواع و تدابیر مربوطه توضیح دهد.
- اختلالات عروقی شبکیه را توضیح و تدابیر درمانی آنها را بیان نماید.
- دیستروفی قرنیه را همراه با تدابیر درمانی و مراقبتی آن شرح دهد.
- عفونت قرنیه، علل، علایم، درمان‌های مربوطه از جمله پیوند قرنیه و مراقبت‌های مربوط به آنها را توضیح دهد.

۲۹- **هدف کلی:** عفونتهای چشمی، تومورهای چشم، اختلالات پلک و غدد اشکی و ملتحمه، اختلالات انکساری را توضیح دهد.

❖ اهداف اختصاصی:

- التهاب مربوطه uveal system و علل و درمان‌های مربوطه به آن را شرح دهد.
- تومورهای رایج چشم از قبیل ملانوما، رتینوبلاستوما و روش‌های درمانی آنها را بیان کند.
- تومورهای بدخیم پلک و ضایعات خوش‌خیم پلک را توضیح دهد.
- سندرم چشم خشک را با ذکر علل، علایم و درمان‌های آن را بیان نماید.
- عفونتهای رایج چشم از قبیل التهاب و عفونت ملتحمه، شالازیون، گل‌مژه و التهاب و عفونت غدد اشکی را توضیح دهد.
- عیوب انکساری چشم (نزدیک بینی، دوربینی و آستیگماتیسم) و روش‌های درمانی طبی و جراحی آنها را توضیح دهد.

۳۰- **هدف کلی:** آشنایی با ساختمان و عملکرد غدد مترشحه‌ی داخلی (هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید، آدرنال، پانکراس و کیسه‌ی صفرا)

روش‌های بررسی، بیماری‌ها (کم‌کاری، پرکاری و تومورها)، درمان و مراقبتهای مربوطه

❖ اهداف اختصاصی

- ساختمان غدد درون‌ریز و برون‌ریز، هورمون‌ها و عملکردهای هورمونی و سیستم فیدبک را توضیح دهد.
- آزمایش‌های تعیین‌کننده عملکرد هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید، آدرنال، پانکراس و کبد را با توجه به اقدامات پرستاری مربوطه شرح دهد.
- معاینات فیزیکی و بررسی‌های رایج در تشخیص بیماری‌های مرتبط با غدد داخلی را شرح دهد.
- اختلالات رایج غده‌ی هیپوفیز پیشین (کم‌کاری، پرکاری و آدنوما) را با تأکید بر علایم، درمان‌ها و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- اختلالات رایج غده‌ی هیپوفیز پسین (دیابت بی‌مزه و سندرم نابجای ترشح هورمون ضد‌اداری) را با تأکید بر علل، علایم، درمان‌ها و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- اختلالات رایج غده‌ی تیروئید (پرکاری، کم‌کاری و تومورها) را با توجه به پاتوفیزیولوژی، علایم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- اختلالات رایج غده پاراتیروئید (کم‌کاری و پرکاری) را با توجه به پاتوفیزیولوژی، علایم، پیشگیری و درمان و مراقبتهای پرستاری توصیف نماید.
- بیماری‌های مرتبط با قشر غده‌ی فوق کلیه (کوشینگ، آدیسون و ...) را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علایم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- بیماری مرتبط با مدولای غده‌ی آدرنال (فتوکروموسیتوما) را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علایم، درمان و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.
- با توجه به اهمیت کورتیکواستروئید در درمان بیماری‌ها، عملکرد و عوارض این دسته از داروهای هورمونی را همراه با مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- بیماری دیابت شیرین و انواع آن را شرح دهد.
- علت، پاتوفیزیولوژی، علایم، عوارض کوتاه مدت و بلندمدت و درمان در بیماری دیابت را شرح دهد.
- نکات آموزشی مرتبط با داروهای خوراکی ضدقند، مصرف انسولین، تغذیه درمانی و اصول ورزش در دیابت را شرح دهد.
- بیماری‌های التهابی کبد (کله سیستیت حادومزمن) و سنگ کیسه صفرا را با تأکید بر علل، علایم، روش‌های تشخیصی و درمانی شرح دهد.
- عفونتهای رایج کبدی (هپاتیت و آبسه کبدی) را با تأکید بر علایم، روش‌های تشخیصی، راههای انتقال، درمان و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- سیروز کبدی را با تأکید بر انواع علل ایجادکننده، علایم، عوارض، درمان‌ها و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- پیوند کبد و مراقبتهای مربوطه را بیان کند.
- بیماری‌های التهابی پانکراس (پانکراتیت) را با تأکید بر علل، علایم، روش‌های تشخیصی و درمانی و مراقبتهای مربوطه توصیف نماید.

۳۱- **هدف کلی:** آشنایی با بیماری‌های عفونی (واگیردارو غیرواگیردار) شایع و نوپدید، روش‌های تشخیصی، درمانها، راه‌های پیشگیری و

مراقبت‌های مربوطه

❖ اهداف اختصاصی

- مفاهیم عفونت، راه‌های انتقال و پیشگیری را بیان کند.
- انواع مختلف ایزوله، اصول و معیارها و کاربرد انواع ایزوله در بیماری‌های عفونی را توصیف نماید.
- انواع تست‌های تشخیصی در بیماری‌های عفونی را تفسیر نماید.
- بیماری‌های عفونی باکتریایی (تب مالت، تیفوئید، وبا، مننژیت) را با تأکید بر عوامل خطر، پاتوفیزیولوژی علائم، تست‌های تشخیصی، درمان و مراقبت‌های پرستاری شرح دهد.
- بیماری‌های مقاربتی (سیفلیس، سوزاک و کلامیدیا) را با تأکید بر پیشگیری، علائم، درمان و مراقبت‌ها توصیف نماید.
- بیماری‌های اورژانس عفونی مثل گاز گنگرن را با توجه به علل، علائم، درمان و مراقبت‌ها شرح دهد.
- بیماری‌های ویروس رایج (آنفلانزا، جنون گاوی، تب کریمه و ...) را با تأکید بر علل، عوامل خطر، پاتوفیزیولوژی علائم، پیشگیری و درمان و مراقبت‌های مربوطه شرح دهد.
- بیماری ایدز را با تأکید بر راه‌های انتقال و عوامل خطر، پیشگیری، علائم، درمان و اصول مراقبتی شرح دهد.

۳۲- **هدف کلی:** آشنایی با روش کار در اتاق عمل

اهداف اختصاصی

- ساختمان، تشکیلات و تجهیزات اتاق عمل را توصیف نماید.
- انواع روش‌های جراحی و مراقبت‌های مربوطه را بیان کند.
- وظایف پرستاران در اتاق عمل (اسکراب و سیرکولار) را توضیح دهد.
- نقش پرستار در بخش بهبودی و بخش تدارکات مرکزی (CSR) را شرح دهد.
- انواع پوزیشن‌های حین جراحی و دلایل مربوطه را شرح دهد.
- اصول مراقبت پرستاری قبل، حین و بعد از عمل جراحی را بیان کند.
- راه‌های پیشگیری از انتقال عفونت و حفظ ایمنی در اتاق عمل را توصیف نماید.

۳۳- **هدف کلی:** آشنایی با روش‌های بیهوشی و داروهای بیهوشی و مراقبت از بیمار در بخش بهبودی

اهداف اختصاصی

- انواع روش‌های بیهوشی را بیان کند.
- داروهای مورد استفاده در بیهوشی را بیان کند.
- عوارض ناشی از بیهوشی را شرح دهد.
- مراقبت‌های لازم در بیماران در بخش بهبودی را توصیف نماید.

❖ روش آموزش

- سخنرانی همراه با بحث گروهی و پرسش و پاسخ

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

آموزش دهنده

- اساتید گروه داخلی جراحی

❖ منابع اصلی درسی

۱- Smltzer S. C., Bare .G., Brunner & Suddarth's textbook of Medical Surgical Nursing, Lippincott William & Wilkins , Philadelphia. Last ed

۲- Black J. M. Jane Hawks H. Medical Surgical Nursing , Clinical management for positive outcomes, Elsevier Saunder's ,St Louis. Last ed

❖ ارزشیابی

نحوه ارزشیابی

- آزمون میان ترم اول
- آزمون میان ترم دوم
- آزمون پایان ترم
- مشارکت فعالانه در کلاس برای دانشجویان امتیاز ویژه خواهد داشت.

❖ نحوه محاسبه نمره کل

محل برگزاری آزمون	ساعت	تاریخ	درصد نمره	روش ارزشیابی
			۲۸/۵	آزمون میان ترم اول
			۳۱/۵	آزمون میان ترم دوم
			۴۰	آزمون پایان ترم

مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس ۸ جلسه ، غیبت موجه بیش از سقف تعیین شده منجر به حذف درس و غیبت غیر موجه منجر به کسب نمره F خواهد شد.

جدول زمانبندی درس بزرگسالی و سالمندی ۳ دانشجویان پرستاری

جلسات	تاریخ	موضوع	مدرس	امکانات مورد نیاز	شیوه آموزش
۱	طبق برنامه اداره کل آموزش	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم مغز و اعصاب، بررسی بیمار و آزمایشات تشخیصی مربوطه	آقای نجفی	ویدئو پروژکتور کامپیوتر	حضور
۲		افزایش فشار درون جمجمه	آقای نجفی		
۳		صدمات نخاعی، تومورهای نخاعی، بیرون زدگی دیسک بین مهره‌ای	خانم دکتر محبی		
۴		اغما و مراقبت‌های پرستاری از بیماران دچار کاهش سطح هوشیاری	خانم دهقان‌راد		
۵		تشنج، سردرد، تشنج و ملاحظات سالمندی مربوطه	آقای نجفی		
۶		بیماری‌های عفونی مغز	خانم دهقان‌راد		
۷		بیماری‌های عروقی مغز	خانم دهقان‌راد		
۸	طبق برنامه اداره کل آموزش	بیماری‌های عصبی عضلانی، بیماری‌های دژنراتیو سیستم عصبی و ملاحظات مربوط به سالمندان	خانم دکتر محبی	ویدئو پروژکتور کامپیوتر	حضور
۹		آسیب‌های مغزی و ملاحظات مربوطه به سالمندان	خانم دهقان‌راد		
۱۰		تومورهای مغزی، و ملاحظات مربوط به سالمندان، اعمال جراحی مغز و مراقبت‌های مربوطه	خانم دهقان‌راد		
۱۱		مروری بر آناتومی و فیزیولوژی خونساز، بررسی و آزمایشات تشخیصی و ملاحظات مربوط به سالمندان	خانم دکتر رامبد		
۱۲		اختلالات انعقادی، اختلالات مربوط به بلاکت، لنفوم، مالیتهیل میلوما و ملاحظات سالمندی	خانم دکتر رامبد		
۱۳		اختلالات مربوطه به گلبول‌های قرمز	خانم دکتر رامبد		
۱۴		اختلالات مربوطه به گلبول‌های سفید	خانم دکتر رامبد		
۱۵	طبق برنامه اداره کل آموزش	انتقال خون	خانم دکتر رامبد	ویدئو پروژکتور کامپیوتر	حضور
۱۶		بیماری‌های غدد تیروئید و پاراتیروئید و ملاحظات مربوط به سالمندان، بیماری‌های پاراتیروئید	خانم مقارئی		
۱۷		بیماری‌های غدد هیپوفیز و آدرنال	خانم مقارئی		
۱۸		دیابت - ملاحظات مربوط به سالمندی	خانم دکتر ریواز		
۱۹		مروری بر آناتومی و فیزیولوژی پوست، با تأکید بر تغییرات سالمندی، بررسی پوست و آزمایشات تشخیصی	خانم مقارئی		
۲۰		عفونت‌های پوستی، بیماری‌های خودایمنی و التهابی پوست و آکنه، ملاحظات مربوط به	خانم مقارئی		

حضوری	ویدئو پروژکتور کامپیوتر	سالمدان		
		بیماری‌های پوست: درماتیت، تومورهای پوستی، اریتمالماتی فرم	خانم مقارئی	۲۱
		سوختگی و ملاحظات مربوط به سالمندان	خانم دهقان‌راد	۲۲
		ادامه مبحث سوختگی	خانم دهقان‌راد	۲۳
		بیماری‌های عفونی: وبا، سفلیس، سوزاک، تیفوئید، مننژیت مننکوکوک، آنفولانزا، مالاریا، سل	خانم دکتر ترابی‌زاده	۲۴
		بیماری‌های عفونی: بیماری‌های مشترک انسان و دام، جنون گاوی، تب کریمه‌هاری، تب‌مالت، هیستوپلاسماز	خانم دکتر ترابی‌زاده	۲۵
		بیماری‌های عفونی: ایدز همراه با ملاحظات مربوط به سالمندی	خانم دکتر ترابی‌زاده	۲۶
		اصول بیهوشی، مراقبت از بیمار بیهوش تحت عمل جراحی، ملاحظات مربوط به سالمندان	خانم ماکولاتی	۲۷
		ساختمان و تجهیزات اتاق عمل، نقش پرستار در اتاق عمل	خانم ماکولاتی	۲۸
		مراقبت‌های پرستاری حین عمل جراحی، نقش پرستار در بخش بیهودی همراه با ملاحظات سالمندی	خانم ماکولاتی	۲۹
		روش‌های استریلیزاسیون، بسته‌بندی وسایل موردنیاز، پوزیشن‌های جراحی	خانم ماکولاتی	۳۰
		مروری بر آناتومی و فیزیولوژی چشم، بررسی بیمار آزمایشات مربوطه	خانم منصوری	۳۱
		بیماری‌های چشم: کاتاراکت، گلوکوم، عفونت، اختلالات پلک، غدد اشکی و ملتحمه همراه با ملاحظات مربوط به سالمندان	خانم منصوری	۳۲
		بیماری‌های چشم: اختلالات شبکیه و قرنیه، تومورهای چشمی، اختلالات انکساری	خانم منصوری	۳۳
		مروری بر آناتومی فیزیولوژی گوش، بررسی بیمار و آزمایشات مربوطه	خانم منصوری	۳۴
بیماری‌های گوش و ملاحظات سالمندی مربوطه	خانم منصوری	۳۵		

مباحث امتحان میان ترم اول: ۱۰ جلسه اول (مربوط به سیستم مغز و اعصاب)
مباحث امتحان میان ترم دوم: جلسه ۱۱ تا ۲۱ (مربوط به مباحث خون و غدد)

هماهنگ کننده: خانم دهقان‌راد

